

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål fra Europaudvalget
til udenrigsministeren af 10.
november 2014. Spørgsmål nr.
24 ad EUU alm. del

Spørgsmål 24:

Ministeren bedes give sin vurdering af, hvilken effekt det har haft at udnævne en særlig EU repræsentant for menneskerettigheder. Ministeren bedes herunder redegøre for, hvordan den særlige repræsentant har bidraget til at fremme menneskerettighederne i EU-medlemslandene. Der henvises til det dansk-tyske initiativ om en styrket EU menneskerettighedspolitik samt Rådets afgørelse 2012/440/FUSP af 25. juli 2012 om udnævnelse af Den Europæiske Unions særlige repræsentant for menneskerettigheder.

Ministeren bedes endvidere oplyse, hvor mange EU-lande, der har udpeget menneskerettighedsambassadører og give sin vurdering af, hvordan disse har bidraget til at fremme menneskerettighederne internt i EU.

Svar:

Fra dansk side tages spørgsmålet om menneskerettigheder i EU's medlemslande meget alvorligt. Fremme af og respekt for menneskerettigheder er et mål i sig selv, og EU's troværdighed som international menneskerettighedsaktør påvirkes af vores evne til selv at håndtere udfordringer på dette område.

Som et resultat af det danske EU-formandskab i 2012 blev det med vedtagelsen af den såkaldte 'menneskerettighedspakke' besluttet at styrke EU's internationale menneskerettighedsarbejde. Pakken bestod af en strategisk ramme, en handlingsplan og en særlig repræsentant for menneskerettigheder. Den særlige repræsentants mandat er således rettet mod EU's eksterne ageren.

Den første og nuværende indehaver af stillingen er den tidligere græske udenrigsminister, Stavros Lambrinidis, som tiltrådte den 1. september 2012. Hans aktive indsats har synliggjort EU's menneskerettighedspolitik ved at styrke menneskerettighedsdialogerne med tredjelande, ved at sikre højprofileret EU-deltagelse i relevante internationale møder samt ikke mindst ved hurtig og fleksibel reaktion på nye udviklinger. Der vil også være dele af den særlige repræsentants arbejde, som ikke foregår offentligt, hvorfor der ikke altid i det offentlige rum kan drages klare linjer fra hans indsats til konkrete resultater.

I relation til menneskerettighedsambassadører viser en rundspørge i EU's arbejdsgruppe om menneskerettigheder følgende aktuelle status: Fire EU-medlemslande har udpeget en menneskerettighedsambassadør, mens yderligere tre har stillingen, uden at den pt. er besat. Ét land har en kommissær for menneskerettigheder og udviklingsbistand, mens et andet opererer med særlige udsendinge/repræsentanter med afgrænset mandat. For Danmarks vedkommende varetages de opgaver, der falder under denne titel, af chefen for Udenrigsministeriets Juridiske Tjeneste og chefen for Udenrigsministeriets Menneskerettighedskontor. Selvom de respektive menneskerettighedsambassadørers mandater er forskellige, er det generelt indtrykket, at disse kan medvirke til at fremme menneskerettighederne internt i EU.